

Lär dig mer – höstsommar och höst hos renskötarna

Renskötselåret är indelat i åtta årstider, vår, vårsommar, sommar, höstsommar, höst, höstvintr, vinter och vårvinter. Varje årstid har sina sysslor och händelser.

Höstsommaren börjar i mitten av augusti och sträcker sig ungefär fram till ungefär september när hösten börjar. Hösten sträcker sig sedan ungefär fram till slutet av oktober.

Under höstsommaren är kalvmärkningen färdig och renarna lämnas i fred för att beta. Renarna äter bland annat gräs, löv och renlav. De kan även äta hänslav och kråkbär. På höstsommaren och hösten söker sig renarna oftast ner till skog och dalar för att få skydd från den kalla höstvinden. Höstsommaren och hösten är en viktig för renarna då de bygger upp sin fettreserv för att klara vintern.

Under tiden renhjorden betar, förbereder renskötarna sig för den kommande hösten. De förbereder inför slakten, gör i ordning hagarna och lagar sådant som är trasigt. Det har också tid att syssla med annat som är bra att göra inför vintern till exempel jaga, plocka bär och att fiska.

När hösten kommer är det dags för slakt. Det är viktigt att slakten sker innan renarnas brunst. Under brunsten blir köttet oätligt och rentjurarna tappar mycket av sitt fett eftersom det går åt mycket energi att göra upp vem som ska få uppvakta vajorna. När slaktdjuren ska väljas samlas renhjorden ihop och gås igenom systematiskt. De största tjurarna väljs ut, fångas med kastlina och tas till slaktplatsen. Om man hittar omärkta renar under den här genomgången auktioneras de renarna ut. Den som betalar mest får renen till sin hjord.

När tjurarna slaktas tas kött, skinn, blod och horn tillvara. En del säljs och en del behåller renskötarna själva. Av blodet kan man göra mat som till exempel blodpudding, korv och blodpalt. Köttet blir också mat av olika slag. Av skinnnet kan det göras skinnfällar, kläder och skor och av hornen kan man göra smycken, skålar och handtag till knivar. Slakten är en viktig inkomstkälla för renskötarna.

I slutet av september börjar brunsten. Det är då rentjurarna kämpar om vem som ska få para sig med vajorna. För att förbereda sig fejar de sina horn så att de blir vassa och blanka. Sedan slåss rentjurarna om vajorna. De starkaste vinner och får uppvakta vajorna.

